32009D0967

ODLUKA KOMISIJE

od 30. studenoga 2009.

o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za tekstilne podne obloge

(priopćena pod brojem dokumenta C(2009) 9523)

(Tekst značajan za EGP)

(2009/967/EZ)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1980/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. srpnja 2000. o revidiranom programu dodjele znaka za okoliš Zajednice [1], a posebno njezin članak 6. stavak 1. drugi podstavak,

nakon savjetovanja s Odborom Europske unije za znak za okoliš,

budući da:

(1) U okviru Uredbe (EZ) br. 1980/2000 Znak za okoliš Zajednice može se dodijeliti proizvodu s karakteristikama koje omogućavaju da značajno doprinese poboljšanjima u ključnim okolišnim aspektima.

(2) Uredba (EZ) br. 1980/2000 predviđa da se posebna mjerila za dodjelu znaka za okoliš, oblikovana na temelju mjerila koja je sastavio Odbor Europske unije za znak za okoliš, utvrđuju prema skupinama proizvoda.

(3) Ekološka mjerila, kao i s njima povezani zahtjevi za procjenu provjeru, trebaju važiti četiri godine od datuma priopćenja o ovoj odluci.

(4) Mjere predviđene ovom odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora uspostavljenog člankom 17. Uredbe (EZ) br. 1980/2000,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Tekstilne podne obloge definirane su kao podne obloge, obično od tkanog, pletenog ili taftanog materijala; uobičajeno postavljene pomoću čavlića ili spajalica, ili pomoću ljepila. Isključene su nepričvršćene prostirke i ćilimi. To se ne odnosi na zidne obloge ili obloge za vanjsku upotrebu.

Ova skupina proizvoda neće uključivati tekstil obrađen biocidnim proizvodima, osim ako se aktivna tvar iz tih biocidnih proizvoda nalazi u Prilogu I.A Direktivi 98/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [2], i ako je za predmetnu upotrebu odobreno korištenje biocidnog proizvoda, u skladu s Prilogom V. Direktivi 98/8/EZ.

Članak 2.

Da bi dobile znak za okoliš Zajednice iz Uredbe (EZ) br. 1980/2000, tekstilne podne obloge moraju spadati u skupinu proizvoda „tekstilne podne obloge", kako je definirano člankom 1. ove odluke, i moraju udovoljavati ekološkim mjerilima iz priloga.

[1] SL L 237, 21.9.2000., str. 1.

[2] SL L 123, 24.4.1998., str. 1.

Članak 3.

Ekološka mjerila za skupinu proizvoda „tekstilne podne obloge”, kao i s njima povezani zahtjevi za procjenu i provjeru, vrijede četiri godine od datuma priopćenja o ovoj Odluci.

Članak 4.

Za administrativne potrebe, skupini proizvoda „tekstilne podne obloge” dodijeljena je brojčana oznaka „34”.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. studenoga 2009.

Za Komisiju
Stavros DIMAS
Član Komisije

PRILOG

OKVIR

Ciljevi mjerila

Cilj ovih mjerila je posebno promocija:

— smanjenja utjecaja na staništa i s njima povezane resurse,

— smanjenja potrošnje energije,

— smanjenja ispuštanja otrovnih ili drugih onečišćujućih tvari u okoliš,

— smanjenja upotrebe opasnih tvari u materijalima i gotovim proizvodima,

— sigurnosti i nepostojanja rizika za zdravlje u životnom okolišu,

— informacija koje potrošaču omogućavaju učinkovito korištenje proizvoda, čime se smanjuje ukupni utjecaj na okoliš.

Mjerila su utvrđena na razinama koje promoviraju označivanje obloga koje su proizvedene s manjim utjecajem na okoliš.

Zahtjevi za procjenu i provjeru

Specifični zahtjevi za procjenu i provjeru naznačeni su unutar svakog mjerila.

Ova skupina proizvoda obuhvaća porodicu tepiha, definiranih kao „podne obloge, obično od tkanog, pletenog ili taftanog materijala; uobičajeno postavljene pomoću čavlića ili spajalica, ili pomoću ljepila".

To se ne odnosi na zidne obloge ili na one za vanjsku upotrebu. Isključene su nepričvršćene prostirke i ćilimi.

Definicija skupine proizvoda tekstilnih podnih obloga u skladu je s normom DIN ISO 2424.

Europska industrija proizvodnje tekstilnih podnih obloga utvrđuje svoje tehničko stajalište u Europskom odboru za normizaciju CEN/TC 134.

Funkcionalna jedinica, uz koju bi se trebali vezati ulazni i izlazni podaci, iznosi 1 m^2 gotovog proizvoda.

Prema potrebi se osim ispitnih metoda navedenih za svako mjerilo mogu koristiti i druge metode ako ih nadležno tijelo koje procjenjuje zahtjev prihvati kao jednakovrijedne.

Ispitivanje bi po mogućnosti trebali obavljati odgovarajuće akreditirani laboratoriji ili laboratoriji koji zadovoljavaju opće zahtjeve iz norme EN ISO 17025.

Nadležna tijela mogu prema potrebi zahtijevati prateću dokumentaciju i mogu provesti neovisne provjere.

MJERILA ZA TEKSTILNE PODNE OBLOGE

1. SIROVINE

Opći zahtjevi za materijale

Materijali koji se koriste za proizvodnju proizvoda ne sadrže tvari ili pripravke kojima je dodijeljena ili bi im u trenutku podnošenja zahtjeva mogla biti dodijeljena neka od sljedećih oznaka upozorenja (ili njihove kombinacije):

R 23 (otrovno ako se udiše),

R 24 (otrovno u dodiru s kožom),

R 25 (otrovno ako se proguta),

R 26 (vrlo otrovno ako se udiše),

R 27 (vrlo otrovno u dodiru s kožom),

R 28 (vrlo otrovno ako se proguta),

R 39 (opasnost od vrlo teških neprolaznih oštećenja),

R 40 (ograničena saznanja o karcinogenim učincima),

R 42 (udisanje može izazvati preosjetljivost),

R 43 (u dodiru s kožom može izazvati preosjetljivost),

R 45 (može izazvati rak),

R 46 (može izazvati nasljedna genetska oštećenja),

R 48 (opasnost od teških oštećenja zdravlja pri duljem izlaganju),

R 49 (može izazvati rak ako se udiše),

R 50 (vrlo otrovno za organizme koji žive u vodi),

R 51 (otrovno za organizme koji žive u vodi),

R 52 (štetno za organizme koji žive u vodi),

R 53 (može dugotrajno štetno djelovati u vodi),

R 60 (može smanjiti plodnost),

R 61 (može štetno djelovati na plod),

R 62 (moguća opasnost od smanjenja plodnosti),

R 63 (moguća opasnost od štetnog djelovanja na plod),

R 68 (moguća opasnost od neprolaznih učinaka),

kako je navedeno u Direktivi Vijeća 67/548/EEZ od 27. lipnja 1967. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na razvrstavanje, pakiranje i označivanje opasnih tvari ([1]) (Direktiva o opasnim tvarima), i njezinim naknadnim izmjenama, te uzimajući u obzir Direktivu 1999/45/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) (Direktiva o opasnim pripravcima).

Kao druga mogućnost može se uzeti u obzir razvrstavanje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 ([3]). U tom slučaju sirovinama se ne smije dodati nijedna od tvari kojima je dodijeljena ili bi im u trenutku podnošenja zahtjeva mogla biti dodijeljena neka od sljedećih oznaka upozorenja (ili njihove kombinacije): H300, H301, H310, H311, H317, H330, H331, H334, H351, H350, H340, H350i, H400, H410, H411, H412, H413, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H341, H370, H372.

Procjena i provjera: što se tiče kemijske analize, podnositelj zahtjeva dostavlja tipologiju i sastav materijala, kao i izjavu o sukladnosti s gore navedenim mjerilima.

1.1. *Tekstilna vlakna – kemijske tvari*

Ako su vlakna reciklirana, ne primjenjuje se mjerilo utvrđeno u ovom odjeljku. Što se tiče prisutnosti opasnih tvari, primjenjuju se zahtjevi opisani u mjerilu 1. „Opći zahtjevi za materijale".

U ovom odjeljku utvrđena su posebna mjerila za vlakna za vunu, poliamide, poliestere i polipropilene.

Obrada vune

(a) Ukupni zbroj sadržaja sljedećih tvari ne prelazi 0,5 ppm:

Tvar	CAS broj
y-heksaklorocikloheksan (lindan)	319-84-6
α-heksaklorocikloheksan	319-85-7

([1]) SL L 196, 16.8.1967., str. 1.
([2]) SL L 200, 30.7.1999., str. 1.
([3]) SL L 353, 31.12.2008., str. 1.

Tvar	CAS broj
β- heksaklorocikloheksan	58-89-9
δ- heksaklorocikloheksan	319-86-8
aldrin	309-00-2
dieldrin	60-57-1
endrin	72-20-8
p,p′-DDT	50-29-3
p,p′-DDD	72-54-8

(b) Ukupni zbroj sadržaja sljedećih tvari ne prelazi 2 ppm:

Tvar	CAS broj
Propetamfos	31218-83-4
Diazinon	333-41-5
Diklofention	97-17-6
Fenklorfos	299-84-3
Klorpirifos	2921-88-2
Klorfenvinfos	470-90-6
Etion	563-12-2
Pirimifos-metil	29232-93-7

(c) Ukupni zbroj sadržaja sljedećih tvari ne prelazi 0,5 ppm:

Tvar	CAS broj
Cihalotrin	68085-85-8
Cibermetrin	52315-07-8
Deltametrin	52918-63-5
Fenvalerat	51630-58-1
Flumetrin	69770-45-2

(d) Ukupni zbroj sadržaja sljedećih tvari ne prelazi 2 ppm:

Tvar	CAS broj
Diflubenzuron	35367-38-5
Triflumuron	64628-44-0
Diciklanil	112636-83-6

Ovi zahtjevi (kako su navedeni u točkama (a), (b), (c) i (d) i odvojeno zadani) ne primjenjuju se ako se može predočiti dokaz o identitetu poljoprivrednika koji su proizveli najmanje 75 % predmetne vune ili keratinskih vlakana, zajedno s izjavom tih poljoprivrednika da nisu koristili gore navedene tvari na predmetnim poljima ili životinjama.

P r o c j e n a i p r o v j e r a: podnositelj zahtjeva dostavlja ili gore navedenu dokumentaciju, ili izvješće o ispitivanju, koristeći sljedeću ispitnu metodu: IWTO ispitna metoda 59. Ako je korištenim tekstilima dodijeljen znak za okoliš EU-a za tekstilne proizvode, zahtjevi su ispunjeni. Podnositelj zahtjeva dostavlja samo odgovarajuću dokumentaciju.

Poliamidna vlakna

Emisije N_2O u zrak tijekom proizvodnje monomera, izražene kao godišnji prosjek, ne prelaze 10 g/kg gotovih poliamid-6 vlakana ili 50 g/kg proizvedenih poliamid-6,6 vlakana.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja detaljnu dokumentaciju i/ili izvješća o ispitivanjima kojima se dokazuje sukladnost s ovim mjerilom, zajedno s izjavom o sukladnosti. Ako je korištenim tekstilima dodijeljen znak za okoliš EU-a za tekstilne proizvode, zahtjevi su ispunjeni. Podnositelj zahtjeva dostavlja samo odgovarajuću dokumentaciju.

Poliester

(a) Količina antimona u poliesterskim vlaknima ne prelazi 260 ppm. Ako nije korišten antimon, podnositelj zahtjeva može na proizvodu označenom znakom za okoliš navesti „bez antimona" (ili jednakovrijedan tekst).

(b) Emisije hlapivih organskih spojeva (HOS) tijekom polimerizacije poliestera ili proizvodnje poliesterskih vlakana, mjerene u onim fazama postupka u kojima nastaju, uključujući i fugitivne emisije, izražene kao godišnji prosjek, ne prelaze 1,2 g/kg proizvedene poliesterske smole. (HOS su bilo koji organski spojevi s tlakom pare od 0,01 kPa ili više pri 293,15 K, ili s odgovarajućom hlapivošću pod određenim uvjetima upotrebe).

Procjena i provjera: Za točku (a), podnositelj zahtjeva dostavlja ili izjavu o nekorištenju ili izvješće o ispitivanju sljedećom ispitnom metodom: izravno utvrđivanje atomskim apsorpcijskim spektrometrom. Ispitivanje se provodi na sirovom vlaknu prije bilo kakve mokre obrade. Za točku (b) podnositelj zahtjeva dostavlja detaljnu dokumentaciju i/ili izvješća o ispitivanjima kojima se dokazuje sukladnost s ovim mjerilom, zajedno s izjavom o sukladnosti. Ako je korištenim tekstilima dodijeljen znak za okoliš EU-a za tekstilne proizvode, zahtjevi su ispunjeni. Podnositelj zahtjeva dostavlja samo odgovarajuću dokumentaciju.

Polipropilen

(a) Pigmenti na bazi olova se ne koriste.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju.

(b) Emisije NO_x i SO_2 iz proizvodnje PP (proizvodnja monomera, polimerizacija i granulacija) ne smije prelaziti sljedeće granice:

NO_x: 12 kg/tona PP

SO_2: 11 kg/tona PP

Procjena i provjera: proizvođač vlakana mora izmjeriti ili izračunati količine NO_x i SO_2 emitirane tijekom proizvodnje PP, te dostaviti izjavu o sukladnosti s mjerilom. Podnositelj zahtjeva dostavlja samo odgovarajuću dokumentaciju.

1.2. *Agensi tekstilne podloge*

S obzirom na prisutnost opasnih tvari, primjenjuju se zahtjevi iz mjerila 1. „Opći zahtjevi za materijale".

Pjenasta guma (prirodni i sintetički lateks i poliuretan)

Napomena: Sljedeće mjerilo mora biti zadovoljeno samo ako pjenasti lateks čini više od 5 % ukupne težine tepiha.

(a) Teški metali koje je moguće ekstrahirati: koncentracija sljedećih metala ne prelazi sljedeće vrijednosti:

Tvar	Granična vrijednost (ppm)
antimon	0,5
arsen	0,5

olovo	0,5
kadmij	0,1
krom	1,0
kobalt	0,5
bakar	2,0
nikal	1,0
živa	0,02

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju, koristeći sljedeću ispitnu metodu: uzorak se melje i ekstrahira u skladu s DIN 38414-S4, L/S = 10. Filtrira se kroz filter s membranom veličine 0,45 μm. Analizira se pomoću atomskog emisijskog spektroskopa s induktivnom spregnutom plazmom (ICP-AES) ili hibridnom tehnikom ili tehnikom hladne pare.

(b) Hlapivi organski spojevi ([1]) (HOS): Koncentracija HOS ne prelazi 0,5 mg/m^3.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju, koristeći sljedeću ispitnu metodu: ispitivanje u komori prema DIN ISO 16000-6 za uzorkovanje i analizu zraka.

(c) Složena metalna bojila: Ne koriste se složena metalna bojila na bazi bakra, olova, kroma ili nikla.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju.

(d) Klorofenoli: koncentracije klorofenola (soli i esteri) ne prelaze 0,1 ppm, osim mono- i di-kloriranih fenola (soli i esteri) koji ne prelaze 1 ppm.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju, koristeći sljedeću ispitnu metodu: uzorak od 5 g se melje, zatim se ekstrahira klorofenol ili natrijeva sol. Analizira se pomoću plinskog kromatografa (GC), a utvrđuje pomoću masenog spektrometra ili ECD.

(e) Butadien: koncentracija butadiena ne prelazi 1 ppm.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju, koristeći sljedeću ispitnu metodu: uzorak se melje i važe. Uzorkovanje se vrši pomoću sklopa za uzorkovanje headspace. Analizira se pomoću plinskog kromatografa, a utvrđuje pomoću plameno ionizacijskog detektora.

(f) Nitrozamini: koncentracija N-nitrozamina ne prelazi 0,001 mg/m^3 izmjereno ispitivanjem u komori.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju, koristeći sljedeću ispitnu metodu: ispitivanje u komori u skladu s Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften ZH 1/120,23 (ili drugim jednakovrijednim pravilima) za uzorkovanje i analizu zraka.

Pjenasta guma (samo za poliuretan)

(a) Organski kositar: kositar u organskom obliku (kositar, vezan na ugljikov atom) se ne koristi.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju.

(b) Pjenila: CFC, HCFC, HFC ili metilen klorid se ne koriste kao pjenila ili kao pomoćna pjenila.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu da nisu korištena ova pjenila.

([1]) HOS označava svaki organski spoj s tlakom pare od 0,01 kPa ili više pri 293,15 K, ili s odgovarajućom hlapivošću pod određenim uvjetima upotrebe.

Vulkanizirane pjene

Vulkanizirane pjene se ne koriste kao premazi za tekstilne podloge.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju.

Formaldehid

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju, koristeći sljedeću ispitnu metodu: EN ISO 14184-1. Uzorak od 1 g grije se 1 sat u 100 g vode na 40 °C. Formaldehid u ekstraktu se fotometrično analizira pomoću acetilacetona.

U drugom slučaju, može se koristiti ispitivanje u emisijskoj komori: ENV 13419-1, s EN ISO 16000-3 ili VDI 3484-1 za uzorkovanje i analizu zraka.

2. PROIZVODNJA SVIH MATERIJALA

S obzirom na prisutnost opasnih tvari, primjenjuju se zahtjevi iz mjerila 1. „Opći zahtjevi za materijale".

Podnositelj zahtjeva udovoljava i sljedećim posebnim mjerilima:

Inhibitori plamena

U proizvodu se mogu koristiti samo inhibitori plamena koji su kemijski vezani za polimerska vlakna ili na površinu vlakna (reaktivni inhibitori plamena). Ako upotrijebljeni inhibitori plamena sadrže bilo koju dolje navedenu R stavku, ti reaktivni inhibitori plamena bi trebali, nakon primjene, promijeniti svoj kemijski sastav tako da im se više ne može dodijeliti bilo koja od R stavki. (Na obrađenoj pređi ili tkanini može ostati manje od 0,1 % inhibitora plamena u obliku koji je imao prije primjene.):

R 40 (ograničena saznanja o karcinogenim učincima),

R 45 (može izazvati rak),

R 46 (može izazvati nasljedna genetska oštećenja),

R 49 (može izazvati rak ako se udiše),

R 50 (vrlo otrovno za organizme koji žive u vodi),

R 51 (otrovno za organizme koji žive u vodi),

R 52 (štetno za organizme koji žive u vodi),

R 53 (može dugotrajno štetno djelovati u vodi),

R 60 (može smanjiti plodnost),

R 61 (može štetno djelovati na plod),

R 62 (moguća opasnost od smanjenja plodnosti),

R 63 (moguća opasnost od štetnog djelovanja na plod),

R 68 (moguća opasnost od neprolaznih učinaka),

kako je navedeno u Direktivi 67/548/EEZ.

Kao druga mogućnost može se uzeti u obzir razvrstavanje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008. U tom slučaju, sirovinama se ne dodaju nikakve tvari ili pripravci kojima je dodijeljena ili bi im u trenutku podnošenja zahtjeva mogla biti dodijeljena neka od sljedećih oznaka upozorenja (ili njihova kombinacija): H351, H350, H340, H350i, H400, H410, H411, H412, H413, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H341.

Isključeni su inhibitori plamena koji su samo fizički umiješani u polimerska vlakna ili premaze za tekstil (aditivni inhibitori plamena).

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu da nisu korišteni aditivni inhibitori plamena, te navodi koji su reaktivni inhibitori plamena korišteni, ako su uopće korišteni, te dostavlja dokumentaciju (kao što su sigurnosni listovi) i/ili izjave u kojima se navodi da ti inhibitori plamena zadovoljavaju ovo mjerilo.

Plastifikatori

Ako se u proizvodnom procesu koriste plastifikatori, mogu se koristiti samo ftalati čiji je rizik procijenjen u trenutku podnošenja zahtjeva i koji nisu bili razvrstani pomoću sljedećih oznaka (ili njihovih kombinacija):

R 50 (vrlo otrovno za organizme koji žive u vodi),

R 51 (otrovno za organizme koji žive u vodi),

R 52 (štetno za organizme koji žive u vodi),

R 53 (može dugotrajno štetno djelovati u vodi),

R 60 (može smanjiti plodnost),

R 61 (može štetno djelovati na plod),

R 62 (moguća opasnost od smanjenja plodnosti),

kako je navedeno u Direktivi 67/548/EEZ.

Kao druga mogućnost može se uzeti u obzir razvrstavanje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008. U tom slučaju, sirovinama se ne dodaju nikakve tvari ili pripravci kojima je dodijeljena ili bi im u trenutku podnošenja zahtjeva mogla biti dodijeljena neka od sljedećih oznaka upozorenja (ili njihova kombinacija): H400, H410, H411, H412, H413, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df.

Pored toga, proizvod ne smije sadržavati DNOP (di-n-oktil ftalat), DINP (di-izononil ftalat), DIDP (di-izodecil ftalat).

P r o c j e n a i p r o v j e r a: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju. U tekstilnim podnim oblogama nalazi se najviše 0,1 masenog postotka ftalata u obliku nečistoća, kako je definirano Direktivom 2005/84/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [1].

2.1. *Pomoćne kemikalije za obradu tekstilnih vlakana*

Alkilfenoletoksilati (APEO), linearni alkilbenzen sulfonati (LAS), bis(hidrogenirani lojni alkil) dimetil amonijev klorid (DTDMAC), distearil dimetil amonijev klorid (DSDMAC), di(očvrsli loj) dimetil amonijev klorid (DHTDMAC), etilen diamin tetra acetat (EDTA) i dietilen triamin penta acetat (DTPA) ne smiju se koristiti i ne smiju biti dio nijednog upotrijebljenog pripravka ili preparata.

P r o c j e n a i p r o v j e r a: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju.

2.2. *Bojila i pigmenti*

Azo bojila

Ne koriste se azo bojila koja se mogu cijepati na neki od sljedećih aromatskih amina:

4-aminodifenil (92-67-1)

Benzidin (92-87-5)

4-kloro-o-toluidin (95-69-2)

2-naftilamin (91-59-8)

o-amino-azotoluen (97-56-3)

2-amino-4-nitrotoluen (99-55-8)

p-kloroanilin (106-47-8)

2,4-diaminoanizol (615-05-4)

4,4'-diaminodifenilmetan (101-77-9)

3,3'-diklorobenzidin (91-94-1)

3,3'-dimetoksibenzidin (119-90-4)

3,3'-dimetilbenzidin (119-93-7)

[1] SL L 344, 27.12.2005., str. 40.

3,3'-dimetil-4,4'-diaminodifenilmetan (838-88-0)

p-krezidin (120-71-8)

4,4'-oksidianilin (101-80-4)

4,4'-tiodianilin (139-65-1)

o-toluidin (95-53-4)

2,4-diaminotoluen (95-80-7)

2,4,5-trimetilanilin (137-17-7)

4-aminoazobenzen (60-09-3)

o-anizidin (90-04-0)

2,4-ksilidin

2,6-ksilidin

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju ovih bojila. Ako ta izjava bude verificirana, koristi se sljedeći standard = EN 14362-1 i 2. (Napomena: mogući su lažni pozitivni nalazi prisutnosti 4-aminoazobenzena, te se preporučuje potvrda).

Bojila koja su karcinogena, mutagena ili reproduktivno otrovna

(a) Ne koriste se sljedeća bojila:

C.I. Temeljna crvena 9

C.I. Disperzivno plava 1

C.I. Kiselo crvena 26

C.I. Temeljna ljubičasta 14

C.I. Disperzivno narančasta 11

C. I. Direktno crna 38

C. I. Direktno plava 6

C. I. Direktno crvena 28

C. I. Disperzivno žuta 3

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju takvih bojila.

(b) Nije dozvoljeno korištenje bojilnih tvari ili bojilnih pripravaka koji sadrže više od 0,1 masenih % tvari kojima je dodijeljena ili bi im u trenutku podnošenja zahtjeva mogla biti dodijeljena bilo koja od sljedećih oznaka upozorenja (ili njihove kombinacije):

R 40 (ograničena saznanja o karcinogenim učincima),

R 45 (može izazvati rak),

R 46 (može izazvati nasljedna genetska oštećenja),

R 49 (može izazvati rak ako se udiše),

R 60 (može smanjiti plodnost),

R 61 (može štetno djelovati na plod),

R 62 (moguća opasnost od smanjenja plodnosti),

R 63 (moguća opasnost od štetnog djelovanja na plod),

R 68 (moguća opasnost od neprolaznih učinaka),

kako je navedeno u Direktivi 67/548/EEZ.

Kao druga mogućnost može se uzeti u obzir razvrstavanje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008. U tom slučaju sirovinama se ne dodaju nikakve tvari ili pripravci kojima je dodijeljena ili bi im u trenutku podnošenja zahtjeva mogla biti dodijeljena neka od sljedećih oznaka upozorenja (ili njihove kombinacije): H351, H350, H340, H350i, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H341.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju takvih bojila.

Bojila koje mogu izazvati preosjetljivost

Ne smiju se koristiti sljedeća bojila:

C.I. Disperzivno plava 3 C.I. 61 505

C.I. Disperzivno plava 7 C.I. 62 500

C.I. Disperzivno plava 26 C.I. 63 305

C.I. Disperzivno plava 35

C.I. Disperzivno plava 102

C.I. Disperzivno plava 106

C.I. Disperzivno plava 124

C.I. Disperzivno smeđa 1

C.I. Disperzivno narančasta 1 C.I. 11 080

C.I. Disperzivno narančasta 3 C.I. 11 005

C.I. Disperzivno narančasta 37

C.I. Disperzivno narančasta 76

(prijašnji naziv narančasta 37)

C.I. Disperzivno crvena 1 C.I. 11 110

C.I. Disperzivno crvena 11 C.I. 62 015

C.I. Disperzivno crvena 17 C.I. 11 210

C.I. Disperzivno žuta 1 C.I. 10 345

C.I. Disperzivno žuta 9 C.I. 10 375

C.I. Disperzivno žuta 39

C.I. Disperzivno žuta 49

P r o c j e n a i p r o v j e r a: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju tih bojila.

Teški metali

Bojila i pigmenti koji sadrže olovo (Pb), kadmij (Cd), živu (Hg) ili krom (cjeloviti krom) ili Cr(VI) kao sastojak komponente bojila, ne smiju se koristiti za bojenje materijala:

Granična vrijednost za ukupni sadržaj teških metala u podnoj oblozi je 100 mg/kg.

P r o c j e n a i p r o v j e r a: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o nekorištenju tih bojila, zajedno s dokumentacijom koja dokazuje da nije prekoračena granica.

Ako proizvodi imaju oznaku GUT, oni zadovoljavaju to mjerilo i dostavlja se odgovarajuća dokumentacija.

2.3. *Emisije vode*

Vuna – kemijska potrošnja kisika (COD)

Kemijska potrošnja kisika u otpadnim vodama, koje se ispuštaju u kanalizaciju, ne prelazi 60 g/kg masne vune, i ta se otpadna voda obrađuje izvan odlagališta, tako da se dostigne najmanje daljnjih 75 % smanjenja sadržaja COD-a, izraženo kao godišnji prosjek.

Kemijska potrošnja kisika u otpadnim vodama koje se obrađuju na odlagalištu i ispuštaju u površinske vode, ne prelazi 45 g/kg masne vune. pH otpadnih voda koje se ispuštaju u površinske vode iznosi između 6 i 9 (osim ako je pH prihvatnih voda izvan tog raspona), a temperatura je ispod 40 °C (osim ako je temperatura prihvatnih voda iznad te vrijednosti). Postrojenje za pranje vune detaljno opisuje na koji način obrađuje otpadne vode i trajno nadzire razine kemijske potrošnje kisika.

P r o c j e n a i p r o v j e r a: podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuće podatke i izvješća o ispitivanjima vezana uz ovo mjerilo, koristeći sljedeću ispitnu metodu: ISO 6060.

Ispuštanje otpadnih voda iz mokre obrade

(a) Sadržaj COD-a u otpadnim vodama iz postrojenja za mokru obradu (osim postrojenja za pranje masne vune), koje su ispuštene nakon obrade (bilo na odlagalištu ili izvan njega), iznosi manje od 20 g/kg, izraženo kao godišnji prosjek.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja detaljnu dokumentaciju i izvješća o ispitivanju ispitnom metodom ISO 6060, čime dokazuje sukladnost s ovim mjerilom, zajedno s izjavom o sukladnosti.

(b) Ako se otpadne vode obrađuju na odlagalištu i ispuštaju izravno u vode, njihov je pH također između 6 i 9 (osim ako je pH prihvatne vode izvan tog raspona), a temperatura je ispod 40 °C (osim ako je temperatura prihvatne vode iznad te vrijednosti).

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju i izvješća o ispitivanju kojima dokazuje sukladnost s ovim mjerilom, zajedno s izjavom o sukladnosti. Ako proizvodi imaju znak za okoliš EU-a za tekstilne proizvode, oni zadovoljavaju to mjerilo i dostavlja se odgovarajuća dokumentacija.

Deterdženti, omekšivači tkanine i kompleksirajući agensi

U svakom postrojenju za mokru obradu, najmanje 95 % deterdženata, najmanje 95 % omekšivača tkanine i najmanje 95 % kompleksirajućih agensa koji se koriste može se na zadovoljavajući način razgraditi ili odstraniti u postrojenjima za obradu otpadnih voda.

Procjena i provjera: „zadovoljavajuće biorazgradiv" znači da:

— kod ispitivanja jednom od metoda OECD 301 A, OECD 301 E, ISO 7827, OECD 302 A, ISO 9887, OECD 302 B ili ISO 9888, pokazuje najmanje 70 % razgradnje u roku od 28 dana,

— ili kod ispitivanja jednom od metoda OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 302 C, OECD 301 D, ISO 10707, OECD 301 F, ISO 9408, ISO 10708 ili ISO 14593, pokazuje najmanje 60 % razgradnje u roku od 28 dana,

— ili kod ispitivanja jednom od metoda OECD 303 ili ISO 11733, pokazuje najmanje 80 % razgradnje u roku od 28 dana,

— ili, za tvari kod kojih su ove ispitne metode neprimjenjive, ako je prisutan dokaz o jednakovrijednoj razini biorazgradivosti.

Podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju, sigurnosne listove, izvješća o ispitivanju i/ili izjave, navodeći gore navedene ispitne metode i rezultate, koji pokazuju sukladnost s ovim mjerilom za sve upotrijebljene deterdžente, omekšivače tkanine i kompleksirajuće agense.

Složena metalna bojila

(a) Kod celuloznog bojenja, ako su složena metalna bojila dio recepture za bojilo, manje od 20 % svakog od tih upotrijebljenih složenih metalnih bojila (ulazni materijal u procesu) ispušta se u obradu otpadnih voda (na odlagalištu ili izvan njega).

Kod svih drugih postupaka bojenja, gdje su složena metalna bojila dio recepture za bojilo, manje od 7 % svakog od tih upotrijebljenih složenih metalnih bojila (ulazni materijal u procesu) ispušta se u obradu otpadnih voda (na odlagalištu ili izvan njega).

(b) Emisije u vodu nakon obrade ne prelaze: Cu 75 mg/kg (vlakna, preda ili tkanina); Cr 50 mg/kg; Ni 75 mg/kg.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja ili izjavu o nekorištenju ili dokumentaciju i izvješća o ispitivanju pomoću sljedećih ispitnih metoda: ISO 8288 za Cu, Ni; EN 1233 za Cr.

2.4. *Potrošnja energije*

Potrošnja energije izračunava se kao procesna energija, korištena za proizvodnju podnih obloga.

Procesna energija, izračunata u skladu s Tehničkim dodatkom, prelazi sljedeće vrijednosti (P = bodovi za ocjenjivanje):

Porodica proizvoda	Granična vrijednost (P)
Sintetički tepisi	8

P r o c j e n a i p r o v j e r a: podnositelj zahtjeva izračunava potrošnju energije proizvodnog procesa u skladu s uputama iz Tehničkog dodatka. Podnositelj zahtjeva dostavlja predmetne rezultate i prateću dokumentaciju.

3. FAZA KORIŠTENJA

3.1. *Oslobađanje opasnih tvari*

Ne prelaze se sljedeće vrijednosti emisije:

Tvar	Zahtjevi (nakon 3 dana)
Ukupni organski spojevi unutar raspona retencije C6 – C16 (TVOC)	0,25 mg/m^3 zraka
Ukupni organski spojevi unutar raspona retencije > C16 – C22 (TSVOC)	0,03 mg/m^3 zraka
Ukupni VOC bez LCI (*)	0,05 mg/m^3 zraka
(*) LCI = najniža izabrana koncentracija	

P r o c j e n a i p r o v j e r a: podnositelj zahtjeva dostavlja potvrdu o ispitivanju u skladu s ispitivanjima emisija prEN 15052 ili DIN ISO 16000-9.

4. SPREMNOST ZA UPOTREBU

Proizvod je spreman za upotrebu. To se može dokazati pomoću podataka dobivenih odgovarajućim ISO, CEN ili jednakovrijednim metodama ispitivanja, kao što su nacionalne procedure.

P r o c j e n a i p r o v j e r a: dostavljaju se detalji o postupcima ispitivanja i rezultatima, zajedno s izjavom da je proizvod spreman za upotrebu, na temelju svih drugih podataka o najboljoj upotrebi za krajnjeg korisnika. U skladu s Direktivom Vijeća 89/106/EEZ [1] smatra se da je proizvod spreman za upotrebu ako zadovoljava usklađeni standard, Europsko tehničko dopuštenje ili neusklađenu tehničku specifikaciju koja je priznata na razini Zajednice. „CE" oznaka sukladnosti EZ-a za građevinske proizvode daje proizvođačima potvrdu koja im omogućava prepoznatljivost i smatra se dovoljnom u ovom kontekstu. Nadalje, za dokazivanje sukladnosti s ovim mjerilom može se koristiti i norma CEN/TS 14472-2.

5. INFORMIRANJE POTROŠAČA

Proizvod se prodaje s odgovarajućim podacima za korisnika, koji pružaju savjete o pravilnoj i najboljoj općoj i tehničkoj upotrebi, kao i o održavanju. Na ambalaži i/ili dokumentaciji uz proizvod, nalaze se sljedeći podaci:

(a) podatak da je proizvodu dodijeljen znak za okoliš EU-a, zajedno s kratkim obrazloženjem o njegovom značenju, pored općih podataka koji se nalaze u polju 2 logotipa;

(b) preporuke za upotrebu i održavanje proizvoda. Ovi podaci trebaju istaknuti važne upute, posebno one koje se odnose na održavanje i upotrebu proizvoda. Prema potrebi, treba navesti karakteristike upotrebe proizvoda pod teškim okolnostima, na primjer, otpornost na mraz/upijanje vode, otpornost na mrlje, otpornost na kemikalije, potrebna priprema podloge, upute za čišćenje i preporučene vrste sredstava za čišćenje i intervali čišćenja. Podaci također trebaju obuhvaćati sve moguće informacije o očekivanom životnom vijeku proizvoda u tehničkom smislu, bilo kao prosječnu vrijednost ili raspon;

[1] SL L 40, 11.2.1989., str. 12.

(c) navodi o tijeku recikliranja ili zbrinjavanja (objašnjenje kojim se potrošač informira o najboljem mogućem radu takvog proizvoda);

(d) podaci o znaku za okoliš EU-a i s njim povezanim skupinama proizvoda, uključujući sljedeći tekst (ili jednakovrijedan tekst): „za više podataka posjetite internetsku stranicu znaka za okoliš EU-a: http://www.ecolabel.eu”

P r o c j e n a i p r o v j e r a: podnositelj zahtjeva dostavlja uzorak ambalaže i/ili priloženog teksta, također u skladu s ISO 6347: Tekstilne podne obloge – informiranje potrošača.

6. PODACI KOJI SE NALAZE NA ZNAKU ZA OKOLIŠ

Polje 2 znaka za okoliš sadrži sljedeći tekst:

— ograničena količina opasnih i otrovnih tvari,

— proizvodni proces koji štedi energiju,

— ograničena emisija onečišćivača u vodu,

— manji rizik za zdravlje u životnom okruženju.

Tehnički dodatak za tekstilne podne obloge

IZRAČUN POTROŠNJE ENERGIJE

Potrošnja energije izračunava se kao godišnji prosjek energije potrošene tijekom proizvodnog procesa (osim grijanja prostora) od sirovine do gotove podne obloge.

Za sintetičke (neobnovljive) sirovine, izračunavanje počinje kod izrade upotrijebljenog proizvoda. Izračunavanje ne obuhvaća sadržaj energije sirovine (tj. ulaznih materijala).

Izračunavanje energije obuhvaća najmanje 95 % energije potrebne za proizvodnju sirovina. Energija potrebna za proizvodnju veziva ne ulazi u izračunavanje.

Jedinica izabrana za izračunavanje je MJ/m^2.

Zadani su sadržaji energije za različita goriva.

Potrošnja električne energije odnosi se na električnu energiju kupljenu od vanjskog dobavljača.

Ako proizvođač ima višak energije koji se prodaje kao električna energija, para ili grijanje, prodana količina može se oduzeti od potrošnje goriva. Samo gorivo koje je stvarno iskorišteno u proizvodnji podnih obloga ulazi u izračunavanje.

Ekološki parametri
A = Omjer obnovljivih sirovina i recikliranih neobnovljivih sirovina (%) (*)
B = Omjer obnovljivih goriva (%)
C = Potrošnja električne energije (MJ/m^2)
D = Potrošnja goriva (MJ/m^2)
(*) Korištenje „obnovljivih sirovina” i/ili „recikliranih neobnovljivih sirovina” je dobrovoljno.

$$P = \frac{A}{25} + \frac{B}{25} + (4 - 0,055 \times C) + (4 - 0,022 \times D)$$

Sadržaji energije za različita goriva zadani su u sljedećoj tablici.

Tablica za izračunavanje potrošnje goriva

Razdoblje proizvodnje – godina:

Dani:

Od:

Do:

Gorivo	Količina	Jedinice	Faktor konverzije	Energija (MJ)
Slama (15 % W)		kg	14,5	
Peleti (7 % W)		kg	17,5	
Otpadno drvo (20 % W)		kg	14,7	
Iverje (45 % W)		kg	9,4	
Treset		kg	20	
Prirodni plin		kg	54,1	

Gorivo	Količina	Jedinice	Faktor konverzije	Energija (MJ)
Prirodni plin		Nm^3	38,8	
Butan		kg	49,3	
Kerozin		kg	46,5	
Benzin		kg	52,7	
Dizel		kg	44,6	
Plinsko ulje		kg	45,2	
Teško loživo ulje		kg	42,7	
Suhi pareni ugljen		kg	30,6	
Antracit		kg	29,7	
Drveni ugljen		kg	33,7	
Industrijski koks		kg	27,9	
Električna energija (iz mreže)		kWh	3,6	
Ukupna energija (MJ)				